

ROTTERDAMSCH E COURANT.

Vrijdag den 21 Julij.

B U I T E N L A N D.

LONDEN den 18 Julij.

De koning hield gisteren Court op het paleis van St. James en verleende audience aan graaf Bernstorff, die met zijne geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister des Konings van Pruisen overleed.

De Hoogerhuis heeft gisteren, na den afloop der behandeling van de verschillende artikelen, de wet op de koopvaardij in haar geheel in commissie aangenomen. Graaf Malmesbury gaf kennis van zijn voorstellen om de aangekondigde motie tot het overleggen van stukken, op de briefwisseling tusschen de Engelse en Oostenrijksche Regeringen over de bezetting der Vorstendommen betrekkelijk, tot nadere gelegenheid uit te stellen.

In het Lagerhuis zeide lord J. Russell dat hij in de volgende week de motie tot inwilliging van een crediet tot voortzetting van den oorlog doen zal. Het juist bedrag der daartoe vereischte som kon hij nu nog niet opgeven.

De Kamer willigde vervolgens de sommen in, voor de kosten van het onlangs ingevoerd afzonderlijk ministerie van oorlog aangevraagd, nadat de minister Russell uitsprekende uitspraken wegens deze zaak gegeven had, met welke viz J. Pakington en andere leden zich echter niet moesten betoonen.

De koning heeft een kanon van bijzonderen vorm en de daarbij behoorende wagen zijn aan boord van de *Vulturne* ingescheept, om naar de *Edinburgh*, het schip van den achtereinde nacht *Chad* in de Baltische Zee, vervoerd te worden. Dit kanon weegt 93 centenaars en is berekend op een afstand van een ongemeen verren afstand uit te schieten. Men zegt dat al onze schepen in de Baltische Zee, in zoover zij in staat zijn zulke zware stukken te voeren, met soortgelijke kanonnen voorzien zullen worden.

In de vorige week had te Worcester een in meer dan een opzicht beklagelijk voorval plaats. *Charles Hawker* en *Margaret Averest*, die met elkander huisden, kregen twist, gedurende welke de vrouw zich in de rivier wierp. *Hawker* die beschonken was, sprong haar na, maar de wijk geen van beide zwemmen kon zijn beide verdronken.

De *Belgische Argus* van 4 mei behelst belangrijke bijzonderheden over Australië. Daaruit blijkt onder andere dat de goudelding geregeld voortgaat en de vooruitgang wegens de opbrengst der mijnen zeer gunstig blijft. De bevolking is tot ongeveer 260,000 personen toegenomen, maar men was met eene volkstelling bezig, die tot meer nauwkeurige opgaven in staat zal stellen. In 1854 zijn tot 30 april 17,848 nieuwe bewoners over zee gearriveerd, tegen 20,886 in de vier eerste maanden van 1853. De nieuwe benoemde gouverneur, sir C. Hotham, was nog niet aangekomen en werd met verlangen te gemoet gezien.

PARIS den 19 Julij.

De morgen verlaten de Keizer en Keizerin deze hoofdstad om zich naar de baden der Pyreneeën te begeven. Zij zullen nog dezen avond Bordeaux bereiken. Het Regeringsblad bevat heden een Keizerlijk besluit, waarbij de heer *Manceaux* wordt benoemd tot secretaris-generaal van het Ministerie van binnenlandsche zaken. Men zegt alhier dat prins *Albert* een bezoek zal brengen in het kamp van St. Omer.

De officiële dagblad zegt dat bevel is gezonden aan de Admiraals, bevelhebbers der vereenigde eskaders in de Zwarte Zee, om de Russische havens in die Zee op de Zee van Azof terstond te blokkeren.

De telegraaf zijn alhier de volgende berichten uit Katalonië van den 18 dezer ontvangen: De schepen van den Donau is hersteld, de pakkerij van Llobregat van Galatz te Konstantinopel aangekomen, het Engelse Franche troepen, aan boord van Oostenrijksche stoombooten ingescheept, de beide eskaders van de Sulina hebben bezet; de Russische flottille heeft zich op den stroom van alle kanten bedreigd. De marschall *de St. Arnaud* is den 17den te Konstantinopel teruggekeerd. *Selim*-pacha heeft, ofschoon in den ongelukkigen strijd van Uzurghete gewond, de overname zijner kolonne verzameld en de stelling van Tchenrouk-Sou behouden. *Kerim*-pacha heeft een korps van 12,000 Russen in het gebergte nabij Ardaghan verhoort, hun zes kanonnen ontnomen en 400 gevangenen gemaakt. *Zarif*-pacha, die nabij Kars het bevel voert over een Turksch legerkorps van omstreeks 30,000 man, wacht versterking om het offensief te hervemen. De stoomboot *Persiani*, met den kabel aan boord welke bestemd is voor den onderzeeschen telegraaf tusschen Sardinië en het Vasteland, is te Genua aangekomen. De vorst *Carignan* de Ministers en het Corps Diplomatiek zullen bij het leggen daarvan tegenwoordig zijn. De kabel zal verstand Gorsika en Sardinië en binnen zes weken ook Algerië met het Vasteland verbinden. De Franche *Moniteur* van gisteren deelt de volgende berichten mede, in welke de Spanische aangelegenheden in een geheel ander daglicht worden voorgesteld. De Franche *Moniteur* van den 15 Julij. De bezetting en de stad Barcelona hebben zich tegen de Regering verklaard. Twee

bataillons infanterie, de regementen van Navarre en van Guadalajara hebben het initiatief genomen te midden van de toejuichingen der bevolking. De militaire gouverneur heeft zich aan het hoofd dezer beweging gesteld, waaraan de Kapitein-Generaal zijn bijval heeft geschonken, onder de kreten van: *Leve de Constitutie! Weg met de Ministers! Weg met koningin Christina!*

Barcelona 16 Julij des middags. Booswichten hebben gebruik gemaakt van de wanorde om verscheiden fabrieken in brand te steken. De eigenaar van een dezer inrigtingen is met zijn zoon en een meesterknecht vermoord. Gisteren zijn drie of vier moorden op particulieren bedreven. Er zijn militaire voorzorgen genomen om de rust te waarborgen.

Men schrijft van St. Sebastiaan den 17 Julij: De twee bataillons van het regement Bourbon, alhier in bezetting, hebben zich in den geest der proclamatie van den generaal *O'Donnell* verklaard. De generaal bevelhebber van Guipuzcoa, de kolonel van het regement en de voornaamste officieren der plaats zijn gearresteerd. Het artillerie-korps heeft de beweging gevolgd; de bevolking blijft kalm.

De *Moniteur* van heden berigt wijders, dat het gemeentebestuur te St. Sebastiaan zich den 18den openlijk ter gunste van den opstand heeft verklaard; de nationale garde is gewapend; een oud aide-de-kamp van den generaal *Espartero* is tot militair gouverneur van Guipuzcoa benoemd; bij eene revue hebben de troepen geroepen: *Leve de Constitutie! Den dood aan de Ministers!* Uit Barcelona heeft men tijdingen tot den 17 dezer; verscheiden booswichten, die zich aan buitensporigheden schuldig maakten, waren gearresteerd en gefusilleerd; de Kapitein-Generaal had aangekondigd, dat hij zich met *O'Donnell* zou verstaan over het rigten van vertoogen tot de Koningin; de vereenigingskreet der oproerlingen is: *Leve de Constitutie!* Een strijd, waarvan men den uitslag nog niet kent, heeft te Cullera nabij Valencia plaats gehad tusschen een korps opstandelingen en een deel der Koninklijke troepen. De steden Tarragona, Girona en Lerida hebben hun bijval aan het oproer gegeven.

Tot dusverre de berichten van den *Moniteur*; langs een anderen weg verneemt men nog het volgende: Volgens berichten uit St. Sebastiaan van den 18 dezer hadden de oproerlingen 25,000 geweren in het tuighuis gevonden; 1000 gewapende burgers en de bezetting, uit Baskiërs zamengesteld, maakten zich tot vertrek gereed. Pampeluna, Burgos, Vittoria, Valladolid, Saragossa en Grenada hebben zich voor de beweging verklaard. De laatste tijdingen uit Barcelona zijn van den 17den: een Republikeinsch commissie had zich te Mataro gevormd, doch zijne leden waren in hechtenis genomen en in den kerker van Barcelona gevoerd. Geheel Katalonië volgt de beweging; alle maatregelen zijn daar genomen in overeenstemming met den generaal *O'Donnell*.

KEULEN den 19 Julij.

De Prins en de Prinses van Pruisen hebben Coblenz den 17 dezer weder verlaten en zijn naar Ostende gereisd.

De Pruisische overste-lieutenant *von Manteuffel* is gisteren, met dépêches van zijne Regering, te Weenen aangekomen. Tot heden toe hebben de Oostenrijksche troepen geen bevel ontvangen Wallachije binnen te rukken; alles wat dienaangaande gezegd is was voorbarig.

Brieven uit het Noorden zeggen dat de Zweedsche Regering haar stellig voornemen verklaard heeft om den weg niet te volgen op welken de Westersche Mogendheden haar voeren willen, zó lang de Alandseilanden of eenig ander voornaam punt van Finland niet door een Engelsch-Fransch legerkorps bezet zal zijn, sterk genoeg om niet geenoedzaakt te wezen bij de nadering des winters weder af te trekken. Zweden zou verder te kennen geven dat het alleen onder zekere voorwaarden tegen Rusland handelen wil, toe welke zekere maandelijksche subsidie behooren zou, berekend naar het verschil der kosten van onderhoud van zestigduizend man op voet van oorlog, met die van hun onderhoud op voet van vrede.

Te Petersburg neemt de cholera toe en onder hare slagtoffers wordt de opper-ceremoniemeester graaf *Woronow* *Daschkow*, voormalig gezant te Stuttgart, Turijn en Munchen, geteld. Hoewel reeds ongesteld had hij zich, tegen den raad zijner artsen, den 5 dezer naar Peterhof begeven, om daar des Keizers geboortedag te vieren. Aldaar door de ziekte overvallen nam hij de toevlugt tot het gebruik eener groote hoeveelheid seltzerwater en limonade, waarvoor de hevigheid der ziekteverschijnselen wel scheen te wijken, maar waarop eene volslagen werkeloosheid der organen en weldra de dood volgde. — Dat de cholera ook onder de bezetting van Kronstadt heerschen zou wordt in dit bericht ontkend.

Van het toneel des oorlogs in Turkije zijn hoofdzakelijk de volgende berichten ontvangen: *Omer*-pacha erkent zelf dat zijn verlies bij Giurgewo, den 7 en 8 dezer, zeventienhonderd man aan dooden en gekwetsten bedraagt heeft. De Russische magt te Frateschi beloopt reeds zeventigduizend man, met artillerie naar evenredigheid, en ontvangt nog gedurig versterking. De geheele bezetting van Braila rukte naar Bucharest op. De Russische troepen keerden uit Moldavië naar Wallachije terug. *Gorsichkoff* heeft zijn hoofdkwartier naar het dorp *Maja* overgebracht. Een gedeelte des legers, onder den generaal *Luders* (die zoo als men weet, onder de Russische generaals behoorde

welke men voor Siliatria heeft doen sneuvelen), is van Kalarasch naar Ibraila verplaatst. — Rijnhoogte te Keulen heden 14 voet 5 duim Keulsch peil (13 voet 9 duim Rijnlandsch).

PARIS den 20 Julij.

Heden is alhier uit Spanje berigt ontvangen, dat generaal *Zahala* aan het hoofd van een talrijk korps opstandelingen tegen Madrid oprukte. Behalve Vittoria en Burgos heeft ook Granada zich voor den opstand verklaard. (Amst. C.)

B I N N E N L A N D.

GRAVENHAGE den 19 Julij.

Z. M. heeft benoemd den hertog van *Torreira*, den graaf *de Mello* en den burggraaf *de Salsal* tot kommandeurs van den Nederlandschen Leeuw en den burggraaf *de Catrelho* tot kommandeur van de Eikenkroon.

In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *Paylex* afgestapt de heer *Mr. M. Verbrugghe*, procureur-generaal bij het provinciaal gerechtshof in Zeeland; de heer *Girault de Prangey*, maire van Langres; de heer *W. S. Tifany*, van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en de heer *Coorengel*, Oostindisch ambtenaar.

Staten-Generaal.

Na de reeds vermelde redevoering van den Minister van Kolonien, in de zitting der Tweede Kamer van heden, tot verdediging van het ontwerp van wet tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederl. Indië, vraagt de heer *van Hoëvell* het woord voor een persoonlijk feit. — De Voorzitter vraagt waartoe dit persoonlijk feit bestaat. — De heer *van Hoëvell* antwoordt, dat het hierin gelegen is, dat hij volgens den Minister zou hebben te kennen gegeven, dat hij de Regering de wil en bedebeling bestaat, om Nederl. Indië uit te putten of ten gronde te rigten. — Aan den heer *van Hoëvell* wordt het gevraagd welke verdediging hij heeft gegeven van zijne bewering, om alle persoonslijsten te vernietigen. Of de Minister van Kolonien ook zoo gehandeld heeft, laat hij aan de bevestiging der Vergadering over. Maar zegt hij als de Minister op hoogen toon wijt en ons bestraft dat wij hier aan de Regering zouden verwijten, dat zij den wil en de bedoeling had de Kolonien uit te putten, dan meent spreker niet te mogen zwijgen. Hij geloofde dat de Minister hem niet heeft begrepen, of hem niet goed gehoord heeft, of niet goed in zijne meening is doorgedrongen. Wat heeft spreker gezegd? Dat de beginselen, in het ontwerp en in de gewisselde stukken blootgelegd, ten gevolge zullen hebben, dat Indië langzamerhand zal worden uitgeput en ten behoeve der batige saldo's zal dienen te worden. Maar nu is anders dan eene bevestiging van het beginsel, van een beginsel dat volgens den Minister niet die uitkomsten zal te weeg brengen, maar dat volgens spreker wel degelijk die gevolgen zal opleveren. Hij zal er niets meer van zeggen, maar alleen opmerken, dat de Minister van Kolonien hem niet zal afbrengen van zijn voornemen, om bedaad over dit reglement het woord te voeren, of om hem zijne kalmte te doen verliezen of hem tot grootverhiting te vervoeren. Boven dergelijke beschuldigingen zal hij zich verheven achten.

De Minister vraagt daarop het woord. — De heer *Sloot* vraagt mede het woord voor een persoonlijk feit. — De Voorzitter gelooft, dat hetgeen door den heer *van Hoëvell* werd in het midden gebracht, minder als een persoonlijk feit kan worden beschouwd. Het was een antwoord op verkeerde opvattingen van bijgebrachte redenen. Hij geeft in overweging, om dit niet als een persoonlijk feit te beschouwen, als allen gevraagd heeft hij thans het woord aan den Minister. De Minister van Kolonien heeft met genoegen de nadere uitlegging der bedoeling van den heer *van Hoëvell* gehoord, die vroeger verkeerd door hem schijnt te zijn opgevat. Het blijkt toch dat dit lid alleen over beginselen heeft willen spreken, en dat stond hem volkomen vrij. De Minister heeft de zijne even als de heer *van Hoëvell*. Het kan in hem niet opkomen eenig lid of iemand in zijne denkwijze te hinderen. En wanneer Z. Exc. over bedoelingen gesproken heeft, waarmede verwijten door sommigen worden gedaan, dan heeft hij van een regt gebruik gemaakt dat hij van deze plaats heeft. De Voorzitter geeft thans aan den heer *Sloot* en aan de Kamer in overweging, om niet als persoonlijke feiten te doen doorgaan, wat eigenlijk is eene verkeerde opvatting van bijgebrachte redenen. — De heer *Sloot* antwoordt, dat hij zich door deze opmerking niet zal laten afschrikken. Hij weet niet wat den Voorzitter kan bewegen de Vergadering reeds vooraf in te nemen tegen hetgeen hij mocht meenen te moeten zeggen. De Minister heeft zich niet ontzien sprekend te berispen, dat hij zich onbetuimelijk zou hebben uitgelaten en wel ten opzichte van woorden, die hem ontvallen zouden zijn, maar... De Voorzitter zegt, dat, alvorens de spreker verder het woord kan voeren, de Vergadering vooraf verlot moet verleenen. — De heer *Sloot* geeft te kennen, dat hij zijn persoonlijk feit nog niet heeft gearticuleerd. De Minister heeft gezegd, dat de spreker zou hebben aangevoerd, dat

de Regering dit reglement bij verrassing en overrompeling zou willen tot stand brengen; alsmede dat de spreker de rust van Java verontrustend zou hebben genoemd. Hij ontkent een en ander gezegd te hebben. En hij vraagt verlof hierover het woord te mogen voeren. — De Vergadering geeft daarop dat verlof.

De heer *Stoet tot Oldhuis* herhaalt de bedoelde woorden en ontkent dat hij ze gebedigd heeft. Hij noemt dit eene onwaarheid. Hij verkiest ook niet eene berisping over onbetamelijke af te wachten en hij zegt op zijne beurt, dat hij dit van den Minister onbetamelijk vindt. Hij hoopt dat de Minister eergevoel genedig zal bezitten, om dit te retracteren. Hij heeft gezegd, dat hij erkende dat er in Indië rust heerscht, maar hij heeft gevraagd of die rust niet het gevolg zou kunnen zijn van eene krachtontwikkeling van onze zijde en van eene uitputting van den Javaan. De Minister heeft derhalve zijne redenen in een verkeerdt daglicht voorgesteld.

De Minister van Kolonien antwoordt, dat de heer *Stoet* zich bijzonder schijnt aan te trekken wat hij in antwoord op sommige deelen zijner rede heeft aangevoerd. Z. Exc. verklaart dat het nooit in zijne bedoeling heeft gelegen of ligt, om willens of wetens den heer *Stoet* of wien ook in het minste te krenken. Mogt de heer *Stoet* het woord *overrompeling* niet hebben gebedigd, dan heeft hij toch wel gesproken van gejaagdheid en ook gezegd, dat de Regering de kansen berekende om de wet te doen aannemen. En nu vraagt hij, of de strekking van dergelijke uitdrukkingen iets anders is dan hetgene hij gezegd heeft? Wat betreft het argument nopens de rust op Java, vindt hij opgeteekend, dat de heer *Stoet* in zijne rede heeft gewezen op de rust die op Java heerscht; dan het argument van de krachtontwikkeling onzerzijds, en dan dat men die rust met bezorgdheid gadesloeg. Nu vraagt hij of dat niet verontrustend is, of dit niet de uiting is van een verontrustend gemoed. Hij wil gaarne aannemen dat de heer *Stoet* die bedoeling niet gehad heeft. Hij stelt er prijs op, dat het genoemde lid noch iemand hem Minister verdenke van kwade trouw, of van zucht om hun eenige verkeerde bedoeling te willen toeschrijven.

De heer *Stolte* antwoordt zeer in het breede om zijne rede te vrijwaren tegen de opvatting van den heer van *Hoëvell* en anderen, alsof hij personeel was geweest. Dat is niet zoo. Hij geeft ook nadere, nu en dan zeer koddige verklaringen van wat hij in zijne eerste rede gezegd heeft, en men moet hem, zegt hij, de inkleding zijner redevoering niet ten kwade duiden, want hij heeft geen greintje wesprenkheid en ieder vogeltje zingt zoo als het gebekt is. Overigens heeft hij veel te zeggen over de vroegere loopbaan van den heer van *Hoëvell*.

De heer *Rochussen* werpt de blaam van den heer van *Hoëvell* af en zegt dat hem, ten aanzien van het zedelijk en maatschappelijk gedrag van dien heer, nimmer iets anders dan loffelijks is gebleken.

De heer van *Hoëvell* zegt gewoon te zijn aan laster en lagen, buiten de Kamer, zoo zelfs, dat men zijn bijzondere leven tracht in verdenking en in verachting te brengen. Voor het eerst heeft heden de heer *Stolte* in deze Kamer dergelijke lage handelwijze gebedigd.

De Voorzitter geeft den spreker in bedenking zich niet van dergelijke uitdrukkingen te bedienen.

De heer van *Hoëvell* zegt dat hij de handelwijze, om iemand in zijn bijzonder leven verdacht te maken, laag noemt. De heer *Rochussen* heeft den indruk gevat die de rede van den heer *Stolte* gemaakt heeft. Hij dankt den heer *Rochussen* voor hetgeen hij ten zijnen opzichte gezegd heeft. Ten slotte zegt hij dat hij zich verheven rekent boven dergelijke aantijgingen en insinuaties, als het geval is geweest.

De heer *Stolte* zal kort zijn. Na de verklaring van den heer *Rochussen* over zijne rede verwondert het hem niet, dat de heer van *Hoëvell* eene griewe opgevat heeft uit zijne rede. Hij zal niet verder uitweiden, maar alleen zeggen dat de opvatting van den heer *Rochussen* over die rede verschilt met de opvatting van anderen.

GRAVENHAGE den 20 juli.

Bij Koninklijk besluit van den 19 dezer, heeft Z. M. gelieven te benoemen tot secretaris bij Hoogstdezelfs gezantschap te Parijs, den secretaris van legatie mr. W. H. baron van der *Duyn*, thans tijdelijk aan dat gezantschap toegevoegd; en te bevorderen tot secretaris van legatie bij Hoogstdezelfs gezantschap te Weenen, den heer mr. K. baron van *Brienen*, thans attaché bij die legatie. Zijnde voorts bij Koninklijk besluit van dezelfde dagteekening, door Z. M. bevorderd tot raad van legatie, buiten bezwaar van de schatkist, de heer mr. H. C. du *Bois*, thans secretaris, en als zoodanig dienst doende bij Hoogstdezelfs gezantschap te Brussel.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van donderdag 20 juli.

Is ingekomen een adres van P. *Cloban*, houdende grieven tegen het Indisch bestuur. — Verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Aan de orde van den dag zijn de algemeene beraadslagingen over hoofdstuk I van het ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië.

De heer van *Bosse* heeft eene opmerking te maken, die hoewel niet eigenaardig tot dit hoofdstuk betrekkelijk, toch haar nut kan hebben, om nu reeds aan te wijzen. De bedenking strekt om ook de strafregtelijke verantwoordelijkheid van den Gouverneur-Generaal, bij art. 4 geregeld, insgelijks op den Commissaris-Generaal toepasselijk te maken; bestrijdtende hij daarbij de redenering en de gevolgtrekking der memorie van beantwoording op dit punt.

De heer van *Goltstein* komt terug op zijne bedenkingen op den vorm, bij de algemeene beraadslagingen gemaakt, namelijk: 1°, dat er eene beschrijving van het grondgebied moest plaats hebben, vóór men tot de beschrijving der inrigting over het grondgebied overgaat, en 2°, dat er eerst eene beschrijving van de regten en plichten der ingezetenen moest zijn, eer men de regelen van bestuur omschrijft. Het gisteren gegeven antwoord van den Minister heeft hem niet voldaan. Hij ontwikkelt zijne bedenkingen nader in de bijzonderheden en geeft de wijze op, volgens welke zijns inziens de omschrijving van beide onderwerpen zou moeten plaats hebben, als wanneer er verband en aansienlijkheid tusschen een en ander zou bestaan.

De Minister van Kolonien zegt ten aanzien der opmerking van den heer van *Bosse*, dat die beter te pas

zal komen bij het betrokken artikel. Dan zal de vraag te pas kunnen komen, of men de strafregtelijke verantwoordelijkheid van den Gouverneur-Generaal ook van toepassing zal dienen te maken op den Commissaris-Generaal. Aan de bedenkingen van den heer van *Goltstein* kan niet voldaan worden, zonder eene algemeene omwerking van het reglement, en dat is reeds blijkens de memorie van beantwoording in overweging genomen, maar er is besloten dat aan die bedenking geen gevolg zal worden gegeven. De Regering blijft de voorkeur geven aan den nu gekozen vorm boven dien van de Nederlandsche Grondwet.

De algemeene beraadslagingen over hoofdstuk I worden gesloten. Art. 1—3 worden zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Art. 4 wordt na langdurige beraadslaging verworpen met 27 tegen 25 stemmen. De bestrijders meenden dat de bepaling van een Commissaris-Generaal als voegzaam te regelen, geschikt zou zijn om de gehele kracht van het reglement te ontzenuwen, daar hij nevens en boven den Gouverneur-Generaal magt kan uitoefenen en dus de regeling van het gezag van den Gouverneur-Generaal niets zou beteekenen; bij de vroeger bestaande orde van zaken kon zoodanige instelling te pas komen, nu niet meer.

Art. 5 vindt mede tegenkanting; men vreest dat het toevoegen aan den Gouverneur-Generaal van een Luitenant-Gouverneur-Generaal, bestemd om hem voorloopig op te volgen, en om inmiddels zoodanig werkzaam te zijn als door den Koning of door den Gouverneur-Generaal zal worden voorgeschreven, mede zal leiden tot verzwakking van het gezag van den Gouverneur-Generaal, tot verschil en botsing. Ten slotte wordt het artikel aangenomen met 40 tegen 12 stemmen.

De artt. 6 en 7 worden zonder discussie aangenomen.

Art. 8 vervalt door de verwerping van art. 4.

De art. 9, 10 en 11 worden weder zonder discussie aangenomen.

Art. 12 wordt, na beraadslaging en na verwerping van amendementen van de heeren van *Hoëvell* en *Godefroi*, aangenomen met 31 tegen 19 stemmen.

De zitting is daarna gescheiden tot morgen ochtend.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van donderdag 20 juli.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het verzoek van de heeren *Breed* en *Valois*, directeurs van den Kon. Nederd. schouwburg te 's Gravenhage, tot bekoming eener toelage uit de provinciale fondsen, tot ondersteuning van dat toneel, en waaromtrent door de daartoe benoemde commissie was geadviseerd zich te vereenigen met het voorstel van Gedeputeerde Staten, om aan de adressanten toe te kennen eene subsidie voor dit jaar, ten bedrage van f 3000. Na eene zeer langdurige discussie, waaraan onderscheiden leden hebben deel genomen, is dat voorstel verworpen met 40 tegen 27 stemmen, en is mitsdien besloten het adres buiten beschikking te houden.

Vervolgens is, na eenige woordenwisseling, overeenkomstig de conclusie van het rapport der commissie *ad hoc*, aangenomen het voorstel van Gedeputeerde Staten, tot daargestelling van een pontveer over de Oude Maas van Spykenisse naar Poortugaal, in verband met eene begrinding van den weg van Poortugaal over Hoogvliet en Pernis tot Rhoon.

Insgelijks is, eenigzins gewijzigd, conform het voorstel der commissie, aangenomen het voorstel van Gedeputeerde Staten, tot het verleen van eene provinciale subsidie voor de verbetering van den weg van Nieuwpoort tot Neder-Slingeland.

Eindelijk is, mede na zeer langdurige beraadslagingen, met 36 tegen 29 stemmen, aangenomen het voorstel van de heeren *Roest van Limburg* c. s., strekkende tot het doen eener voordragt aan Z. M. den Koning, tot het brengen eener wijziging in het reglement op de uitoefening der kust-visscherij in diër voege, dat aan deze worde vergund den steurharing te mogen kaken. Daarna is de vergadering gescheiden tot morgen ochtend ten 10 ure.

ROTTERDAM den 20 juli.

Heden avond ten half acht ure kwamen Z. M. de Koning van Portugal, Z. K. H. de Hertog van Oporto, de hen vergezellende aanzienlijke Portugesche heeren en talrijk gevolg, vergezeld door de officieren die den Portugeschen Koning van wege Z. M. den Koning der Nederlanden vergezellen, met den gewonen spoorrein alhier aan. De baron *da Silva*, zaakgelastigde van Brazilië te 's Gravenhage, en de heer hoofdingenieur *Coenrad* bevonden zich aldaar.

De Koning en de Hertog waren in burgerkleeding, met rouwfloers om de hoeden. Het aanzienlijk reisgezelschap heeft zich onverwijd met huurrjuigen naar de voormalige Rijkswerf begeven, waar het Koninklijk Nederlandsch stoomjagt de *LEEUW* gereed lag, op hetwelk de Vorsten en hun gevolg zich dadelijk inscheepten en, onder het salueren van het op stroom liggend wachtschip, de reis naar Duitschland hebben voortgezet.

Bij de heden alhier plaats gehad hebbende opening der stembiljetten, gisteren ingeleverd voor de verkiezing van een lid der Provinciale Staten van Zuidholland, is gebleken dat de heer jonkh. mr. W. T. *Gevers Deynoot* met volstrekte meerderheid van stemmen was verkozen. Er waren 752 biljetten ingeleverd, waarbij 8 van onwaarde, zoodat het aantal geldige stemmen 744 en de volstrekte meerderheid 373 bedroeg. De geldig uitgebrachte stemmen waren dus verdeeld over de volgende heeren: jonkh. mr. W. T. *Gevers Deynoot* 418, mr. J. C. *Reepmaker* 308, H. *Hofman van Hove* 5, J. G. *Reepmaker* 4, en de officier van justitie *Swellengrebel*, T. *Reepmaker*, A. van *Hoboke*, mr. W. G. *Gevers Deynoot*, mr. H. J. van *Buren*, D. T. *Glijjgman*, mr. R. T. *Gevers Deynoot*, mr. C. J. *Reepmaker* en mr. A. *Bakker* ieder 1 stem. (Hieruit blijkt dat wederom verscheiden stemmen verloren zijn gegaan, doordien de kiezers de namen niet juist hadden geschreven.)

De jaarvergadering van het Nederlandsch Zending-Genootschap is heden afgelopen. Het verslag aangaande den finantiëlen staat van het Genootschap gaf het goede uitzicht dat bij blijvende deelneming in de vele uitgaven van dit jaar zal kunnen voorzien worden. Alleen werd de Pinkster-collecte in de Vaderlandsche gemeenten, die dit jaar eenige vermindering had ondergaan, dringend aanbevolen, ook omdat zij de zaak der zending op zeer geschikte wijze in de Kerk brengt, wier zaak zij is. Voorts werd het belangrijk besluit genomen om te of bij Menado, in de Menahasse van Celebes, de verlangde

kostschool voor kinderen van zendingen, in ook kinderen van andere Europeanen tusschen opgevoerd worden, tot stand te brengen. In de *Vaderland* de gehuwde onderwijzer gevonden worden, die daar a hoofd zal staan. De Heer geve den man te vinden, hoofd en hart geschikt voor die schoone taak. Be rijke mededeelingen werden door den sub-director *Nie* gedaan, omtrent de Maleische Bijbelvertalingen, in de Oostindiën in gebruik. Er schijnt dringende behoeft aan eene meer verstaanbare overzetting te bestaan. zaak is tot verdere behandeling aan de commissie de Oostindische talen opgedragen. Nog werd commissie voor de kleine geschriften aanbevolen, v tot tijd levensschetsen van overleden zendingen, ver derheid van het Nederlandsch Zending-Genoot uit te geven, en het verlangen te kennen gegeven zij ook de uitgave mogt bezorgen van verhalen u Heidenwereld voor de jeugd, zoo als die vroeger e plagten te verschijnen. Met de kweekelingen in midden besloot de Vergadering hare zamenkomsten krachtige opwekking van den Voorzitter, onder v gebeden, waarop het zingen van het laatste vers van 50ste der *Evang*. Gezangen het geloovig amen zette.

Heden avond had hier, in de zaal van het Dep ment *Rotterdam* der Maatschappij tot Nut van 't *Algem* eene belangrijke en aandoenlijke plegtigheid plaats, openlijk examen naar de vorderingen der kweekel aan de alhier gevestigde Inrigting voor Doofstom onderwijs werd daar gehouden. De voorzitter des stuurs, dr. J. B. *Molewater*, hield eene welsprek rede, in welke hij vooral deed uitkomen hoe g zegen van den aanvang af op deze menschlievende o neming rustte en hoe veelzijdige medewerking zij o vonden had, zoodat hier de gewone zeggwijze dat begin moeilijk is veel minder dan gewonelijk van passing was. Daarna deed de loffelijke onderwijze de Inrigting, de heer *Hirsch*, eenige daartoe be kelijke mededeelingen. Toen ving het examen van negentiaal kweekelingen, in drie verschillende kl verdeeld, aan en liep tot algemeen genoegen af. De gevorderden uitten verschillende klanken; de daarop genden spraken woorden en volzinnen uit, gepaard proeven van verstandsonwikkeling; de meest gevorde wecten de bewondering der aanwezigen onderand door de oplossing van rekenkundige voorstellen. examen werd besloten door het duidelijk opzeggen een of meer dichtregelen door vier leerlingen, waarn der leerlingen eene korte toespraak tot dankzeg aan onderwijzers, bestuurders enz. hield. Met de uitdeeling en nog een kort slotwoord des Voorz eindigde deze merkwaardige zitting. Zij werd woord door den heer Burgemeester, beschermheer inrigting, verschillende leden van den Gemeente commissien uit de administrateurs en directeurs het Bataafsch Genootschap, uit de beide provincie neeskundige commissien van Dordrecht en 's Graven uit de plaatselijke geneeskundige commissien van terdam, Dordrecht, Schiedam, Delft en Gouda, uit verschillende andere collegien en genootschaps van wetenschappelijken en burgerlijken aard, als door een zeer groot aantal belangstellende toehooren toehoorderessen. Voorzeker zal deze zamenke gestrekt hebben tot verhooging des roems van e deelname in deze jeugdige en reeds zoo bloei inrigting.

Gisteren avond hield de Typografische vereen hier ter stede, onder de zinspreuk: *Door Kosten Fa voorgelicht, is deze Vriendenkring gesticht*, hare v jaarlücksche feestviering. Nadat door den president Vereeniging en de aanwezig zijnde patronen in eene uitgesprokene rede het welkom was toegewenscht, de feestelijkheid aan met het ten tooneele voeren het geestige blijspel: *Een uurtje in eene Dorpschool*, leden der Vereeniging, welke voorstelling luide toegejuicht. Daarna had de plegtigheid plaats v inhuldiging der nieuwe banier, welke de bezigt overwaardig is door de sierlijke uitvoering. De ko daarvan zijn bestreden door eene bijdrage van h patroons, de leden van de Vereeniging en het e eener tooneelrepresentatie in den afgelopen wist waarbij velen, ofschoon geene leden, hunne belangste hadden doen blijken, door mede daarop in te teken. De waarde dier banier wordt nog verhoogd door de k looze vervaardiging daarvan door drie vrouwelijke trekkingen van leden der Vereeniging. Deze plegtig ging vergezeld door het geven van een kort verslag de daarstelling derzelve en het voordragen van een a toepasselijk vers, vervaardigd door een letterzetter hie stede, hetwelk beide luide teekenen van goedkeuring, verwerven en met gepaste toespraken door den pres werd beantwoord. Daarop volgde het aardige bli *De Medeminnaar van zichzelf*, dat mede bijzonder werd voorgesteld, waarna het overige van den a en een gedeelte van den nacht in onderlinge vru de grootste eensgezindheid werd doorgebracht.

De hierboven genoemde banier stelt voor het van *Laurens Jansz. Koster*, omgeven aan de eene door een eikentak en aan de andere zijde door lauwerkranen, alles keurig geborduurd op groen s met het opschrift in gouden letteren: *Typogra Vereeniging* en het onderschrift: *Rotterdam*. Het wordt omringd door de Rotterdamse kleuren, vervaardigsters hebben de meeste eer, zoolwel voo schoone idee als voor de nette uitvoering.

Moge deze Vereeniging de belangstelling onder welke zij zoo zeer verdient, door het nuttige (de steuning van hulpbehoevende kunstbroeders) aan aangename te paren!

— Uit IJsselmonde wordt ons het volgend berigt gens eene bijzonderheid van ongewone groei krachten gezonden:

Op een land in den polder *Fijenoort*, in gebou den bouwman *J. Uiterlinde* en toebehoorende aan Rotterdam, zijnde twee morgen vlas, zijn van d zaden gegroeid acht halmen vlas, wier kroon be met honderd zes en zestig bollen. Zij hebben n eene lengte van 1 el 25 duim en ook nagenoeg e lijke dikte. Zij zijn te bezichtigen bij *A. J. Kastelein*, aan den straatweg, bij den tweeden to IJsselmonde. De vlassen zijn voortgesproten van zaad, afkomstig van de heeren *van Dulken & Co* en zaadkoopers te Rotterdam. Voor het overige

Dikke... Witte... Zwarte... 19 Juli 1854.

Hambelberigten.

THEE. Uit de eerste hand verkocht: 234/4 k. Congo, merk...

LONDEN den 18 Juli. Plantage Ceylon goed gevraagd; heden zijn in veiling...

KATOEN. De markt sloot heden kalm doch ferm op de prijzen...

GRAANMARKT. Het aantal koopers, dat zich heden aan de markt...

ANTWERPEN den 19 Juli. In KOFFIJ, SUIKER, RIJST, SPECERIJEN, KATOEN enz. is...

KATOEN. De markt opende gemaak wedder in dezelfde positie...

MEZIELEN den 14 Juli. VOORLOOP. Sedert ons laatste marktbericht is de handel in loco...

HAMBURG den 18 Juli. KOFFIJ. Na de ontvangst der nieuwe Rio berichten zijn de houders...

KOFFIJ. In de vorige week werden ca. 2.150 z. aangevoerd en...

JEREMIE den 20 Juni. Over het algemeen blijft de handel voortdurend zeer kalm...

KOFFIJ. In de beide laatste weken heeft de rizing in dit artikel...

KOFFIJ. Daar de regen heeft opgehouden is de levering van...

DUKKEKENTEN. Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden...

Rottterdam 20 Juli 1854. J. J. KONINGSBERGER, mede uit naam der overige Betrekkenden.

Getrouwd B. VAN ROSSEM, van Rotterdam, met C. H. VRANCKEN. Heden bewiel van een ZOON HENRIETTA MARGARETHA VAN OORDT...

Te Scheveningen overleed op den 19 Juli 1854, in zijn ouderdom van ruim 84 jaren, de Heer H. VAN REYN, in leven Gepensioneerde Ambtenaar...

TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN. Finale Sluiting op ZONDAG 23 JULIJ. AANDEELEN in de VERLOTING zijn aan het Locaal verkrijgbaar.

ACADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN. VERGADERING TER PRIJSUITDEELING, op Maandag 24 Juli 1854, des avonds ten 7 ure, in de GROOTE ZAAL der Societeit Harmonie.

METALEN KRUIS. Het HOOFDBESTUUR van voornoemde Vereeniging heeft vernomen dat onderscheidene Gemeenten verhinderd zijn geweest de INTERKENING voor het MONUMENT...

MUZIKFEEST TE ROTTERDAM. Het COMITE verzoekt aan alle belanghebbenden, de REKENINGEN ten laste van hetzelfde, ten spoedigste en uiterlijk op Zaterdag 22 Juli 1854, te bezorgen bij den Heer A. RUEB...

De RIGENAARS van het FEESTLOCAAL, voor de Viering van het 25jarig bestaan der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst geven bij deze kennis dat zij, gaarne willende voldoen aan het algemeen verlangen, besloten hebben dit GEBOUW, van Zondag 23 tot Maandag 31 Juli, van des morgens 9 tot des avonds 8 ure, VOOR HET PUBLIEK TER BEZIGTIGING TE STELLEN...

De bekende en onbekende Schuldeischers, de Verband- en Hypotheekhebbenden daarvoor begrepen, in het Faillissement van FRANS WILLEM ROEST, Koopman en Winkelier, wonende te Rotterdam, worden opgeroepen om te verschijnen in het Gerechtsgebouw...

Men verzagt in het VAK van KRUIDENIERSWAREN een geschikten BURGER-JONGELING, van de Protestantische Godsdienst, russchen de 14 en 16 jaren oud, om het Lezend Werk te verrigten.

Het HUIS, BOVENHUIS en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van de Biethaven, wijk I, n. 385, te Rotterdam, laatstleden Woensdag door den Notaris HOGERSDIJK, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, geveild, zal op Woensdag den 26 Juli 1854, des namiddags ten 4 ure, door voornoemden Notaris, ter zelfder plaatse, bij ophod worden vercocht.

OPENBARE VERKOOPING van 35 Bunders 68 Roeden Tiendvrij BOUWEN WELLAND, met Twee daarop aangebouwde BOUWMANSWONINGEN, staande en gelegen in den Zuidplaspolder, aan den Grindweg te Moordrecht en Broek c. a., op Woensdag den 9 Augustus 1854, des voormiddags ten elf ure, in het Hof van Holland, te Zevenhuizen, ten overstaan van den Notaris D. C. KLEY, te Cappelle op d'IJssel, bij wien nadere informatie zijn te bekomen, gelijk mede bij den Notaris B. DUISENBERG, te Boskoop.

42 UPPER STAMFORDSTREET. Londen, 13 Juni 1854. Sedert drie maanden leed ik aan Maagverzwakte de eetlust was geheel verdwenen; gedurig had ik van Braken, ik laboreerde aan Pijn op de Borst, schaamszwakte, Slapeloosheid, het leven was mij last. Niettegenstaande ik onder de behandeling van Doctoren stond, werd ik dag aan dag zwakker, tot mijne Maag niets meer verdragen konde. Alles, Water, werd dadelijk weder uitgebraakt.

DE REVALENTA ARABICA. der Heeren BARRY DU BARRY & Co. 77 Regentstreet, Londen.

is een Voedsel hetwelk alle Pillen of walgelijke Geneesmiddelen hoe ook genaamd onnoodig maakt en met niet menswaardige kosten in korten tijd, de volgende Ziekten spoedig en spoorloos geneest: Slechte Spijsvertering, Verstopping en Diarrrhaea, Rooden Loop, Zenuwzwakte, Galachtigheid, Aandoeningen van de Lever, Winderigheid, Opgezetheid, Zuur, Maagwater, Hartklopping, Zenuwachtige Hoofdpijn, Doofheid, Suizing in het Hoofd, in de Ooren, Pijnen door het Ligchaam, Aangezigtsplepende Ontsteking, Kanker of Verzwering in de Maag, Prikkeling der Nieren en van de Blaas, Roos, Heftige uitslag van allerlei aard, Gezwellen en Bloedzweren, Onzuiverheid in het Bloed, Bloedarmoede, Klierziekte, Hoest, Tering, Waterzucht, Rhumatiek, Jicht, Wals en Braking gedurende de Zwangerschap, na het Eten op Zee, Lusteloosheid, Buikpijn, Kramp, Vallende Ziekte, Algemeene Zwakte, Angst, Slapeloosheid, Blozen zonder aanleiding, Verlamming, Beving, Afkeer van de Zamenleving, Ongeschiktheid voor Studie, Verlies van Geheugen, Zinsverbijstering, Duizeling, Ophooping van Bloed in het Hoofd, Uitputting, Neerslagtigheid, Ongeoordeeld Gejaagdheid, Besluiteloosheid, Zucht tot Zelfmoord, vele andere Kwalen welke dezelfde oorzaak hebben, door de REVALENTA genezen moeten worden, om die de oorzaak wegneemt. Het is daarenboven het beste Voedsel voor Kinderen en zwakke Menschen in het algemeen, daar het ook zelfs in de zwakste Maag en Zuur verwekt, noch ook strijdt met eenen eenigen ruimen leefregel, maar veeleer eene gezonde versnapering is om twaalf uur of bij den maaltijd; het versterkt de Spijsvertering en geeft aan Spieren en Zenuwen de verloren kracht terug.

In de Kinkhoest, Mazelen, Kinderpokken, Windpokken enz., maakt het alle andere Geneesmiddelen onbeveiligd, daar het alle ontsteking en koortsachtige aandoeningen verwijderd.

De REVALENTA kost 87 1/2 c., f 2, f 3. 50, f 8, f 16, f 24. Dubbel geconcentreerde f 4, f 7, f 16, f 24. De groote Bussen zijn, prijs en inhoud vergeleken voor den Verbruiker voordeliger dan de kleine.

Bij H. V. VAN GOGH, te Rotterdam, wordt uitgegeven: De Vierde Aflevering van het TIJDSCHRIFT...

LICHT, LIEFDE, LEVEN. STICHTELIJKE LECTUUR VOOR CHRISTENEN. ONDER REDACTIE VAN J. F. Blaauw, W. Francken, S. Hoekstra, T. Modderman, en C. W. van der Pot.

INHOUD DER DERDE EN VIERDE AFLEVERING: Romeinen XIV en XV: 1-13. Een Woord van Paulus aan Vrijzinnigen, door T. Modderman. Het ware Leven. Tweede Brief, door J. F. Blaauw. De ware en de valsche Profetie of de Geest van den Antichrist, door S. Hoekstra. Troostwoord, van BOXER ontleend, door J. A. Prins. Bij den dood van een Kind. (Naar GODFRIED HOEMAN), door A. Francken. De hertinnering van een merkwaardig Griftschrift verlevendigd, door A. M. Amorle v. d. Hoeven. Ooermoeidige Levensbeschouwing. De 90ste Psalm, door J. van Leeuwen.

TOESPRAAK BIJ DE PLEGTIGE INWIJDING VAN HET ZENDELINGHUIS op 29 Juni 1854, door P. H. HUGENHOLTZ, Theol. Dr., met de Afbeelding van het Gebouw en het Kerkje, wordt de 35 Cents uitgegeven bij M. WIJT en ZONNEN ten voordeele van het Genootschap. Te Rotterdam, bij A. RRRNBERG & VAN REYN.